ECLI:LV:RPT:2023:0301.C77892822.3.S
Civillieta Nr.C77892822
Lietvedības Nr.C-04958-23/26

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Rīgā 2023.gada 1.martā

Rīgas pilsētas tiesa,
tiesnese K.Kraveca,
sekretāre B.Zabarovska,
piedaloties prasītājas pārstāvei zvērinātai advokātei J.Poznanskai,
atbildētājas pārstāvim /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja vienkāršotās procedūras lietu /pers. A/ prasībā pret /Nosaukums / par naudas piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

Rīgas pilsētas tiesā 2022.gada 12.decembrī saņemts /pers. A/ prasības pieteikums vienkāršotā procedūrā pret /Nosaukums / par naudas piedziņu.

Prasībā norādīts, ka saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumu /numurs /datiem, atbildētājas īpašumā ir/adrese /3/12 domājamās daļas.

2022.gada 7.aprīlī no ēkas /adrese/, piektā un ceturtā stāva balkoniem atdalījās un nokrita balkona fasādes gabali uz Prasītājai piederošu transportlīdzekli AUDI A4, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Saskaņā ar /Nosaukums / 2022.gada 28. aprīļa defektācijas aktu/remonta izmaksu tāmi Prasītājai nodarīts mantiskas zaudējums 4228,49 EUR apmērā. Transportlīdzeklim tika bojāts jumts aizmugurējais stikls, panelis aiz aizmugurējiem sēdekļiem, salona apgaismojuma plafons, aizmugurējais kreisais spārns, aizmugurējais kreisais disks. Automašīnas salonā daudz stikla un betona gabalu.

Ņemot vērā, ka atbildētājas īpašumā esošās 3/12 domājamās daļas no īpašuma, no atbildētājas prasītājas labā piedzenami zaudējumi 1057,11 EUR.

2022.gada 27.maijā atbilstoši Administratīvā atbildības likuma 116.pantam Rīgas pašvaldības policijas centra pārvaldē uzsākts administratīvai process par Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa saistošo noteikumu Nr.146 Rīgas būvju uzturēšanas noteikumi 13.11.apakšpunktā noteikto prasību neievērošanu. Ar 2022.gada 21.jūnija Rīgas domes administratīvās komisijas lēmumu Nr.16078001215422-5, Atbildētāja atzīta par vainīgu un sodīta ar naudas sodu. Ar 2022.gada 2.augusta Rīgas domes administratīvās komisijas lēmumu 16078001215422-6, lēmums Nr.16078001215422-5 atstāts negrozīts.

Pamatojoties uz Civillikuma 1772., 1779.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai zaudējumus 1057,11 EUR, valsts nodevu 158,57 EUR un izdevumus par advokāta palīdzību 210 EUR.

2022.gada 17.oktobrī tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasība ir nepamatota un noraidāma pamatojoties uz Civillikuma 1771., 1776.pantu un sekojošiem apsvērumiem.

Administratīvā pārkāpuma lietā netika konstatēti konkrētie zaudējumi. Nav pierādīts konkrēto zaudējumu apmērs. Fasādes gabalu krāsa un vieta norāda, ka no /adrese/, fasādes gabali nevarēja nokrist uz prasītājas transportlīdzekļa.

Identiska transportlīdzekļa vērtība ir zemāka par veikto remontdarbu kopsummu. Tādējādi piemērojams Civillikuma 1776.pants, jo prasītājas rīcība nav atbilstoša Civillikuma 1.pantam. Minēto papildus apstiprina tas, ka prasītāja tika informēta par fasādes stāvokli, bet prasītāja novietoja transportlīdzekli tam neparedzētajā vietā.

Lietā nav pierādījumu, ka prasītāja ir veikusi transportlīdzekļa remontu, ka arī nav iesniegti pierādījumu par remontu darbu apmaksu.

Par remontu tāmes sastādītājas /Nosaukums / publiski ir pieejamā informācija par nodokļu parādu, finanšu informāciju un darbinieku skaitu, liek apšaubīt tās reputāciju. Atbildētāja apšauba, ka /Nosaukums / nodarbojās ar transportlīdzekļu remontu darbiem.

Lūgtais tiesāšanās izdevumu apmērs neatbilst Civilprocesa likuma noteikumiem.

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotā pārstāve prasību uzturēja uz prasības pieteikumā un papildinājumos norādītiem pamatiem.

Atbildētājas pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina uz paskaidrojumos norādītiem apstākļiem. Lūdza samazināt advokāta izdevumu apmēru, jo prasītāja cēlusi trīs identiskas prasības, nevis vienu pret visiem trim atbildētājiem.

Motīvu daļa

Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, novērtējot tos kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, ņemot vērās prasības pamatu un atbildētājas iebildumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 190.panta otrajai daļai tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 10.panta, puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Savukārt, Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Civillikuma 1771.pantā noteikts, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; [..]. Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Savukārt, Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Kā atzīts tiesību teorijā, zaudējumu piedziņas prasības apmierināšanai nepieciešams konstatēt zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumus – 1) personas prettiesiska darbība vai bezdarbība; 2) personas vaina; 3) zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs; 4) cēloņsakarība starp prettiesisko

darbību un zaudējumiem. (*Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Sagatavojis autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, Rīga, 2000.g., 270.lpp.*)

Tiesa secina, ka ar lietas materiāliem pievienotajiem rakstveida pierādījumiem – Rīgas pašvaldības policijas 2022.gada 27.maija lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu, Rīgas domes Administratīvās inspekcijas 2022.gada 21.jūnija lēmumu par soda piemērošanu un Rīgas domes Administratīvās komisijas 2022.gada 2.augusta lēmumu ir pierādīts, ka 2022.gada 7.aprīlī no ēkas /adrese/, fasādes bija atdalījušies balkona fasādes gabali, kas uzkrituši uz prasītājai piederošo transportlīdzekli AUDI A4 ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bojājot to (lietas 13-14.lp, 36.-48.lp.).

Ar minētajiem pierādījumiem ir pierādīts fakts, ka atbildētāja, ka nekustamā īpašuma daudzīvokļu mājas /adrese/, kopīpašniece ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu – pieļāva nekustamā īpašuma apdares materiāla nodrupšanu un nodrupšanas gadījumā neveica nekustamā īpašumā īpašuma atjaunošanu, neievērojot Rīgas domes 28.04.2015 saistošo noteikumu Nr.146 "Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" 13.11.apakšpunkta prasības.

Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pantā noteikts, ka visu dzīvokļu īpašnieku pienākums ir piedalīties daudzdzīvokļu mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanā un apsaimniekošanā. Šim nolūkam dzīvokļu īpašnieki izveido dzīvokļu īpašnieku sabiedrību vai slēdz līgumu Civillikumā noteiktajā kārtībā. Savukārt minētā likuma 13.panta norma noteic, ka dzīvokļu īpašnieks sedz nepieciešamos izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas, tās komunikāciju un iekārtu uzturēšanu, ekspluatāciju un remontu (..).

No minētā likuma normu jēgas izriet dzīvokļu īpašnieku pienākums rūpēties par savu dzīvokļa un kopīpašumā esošās mājas daļas lietošanas īpašību saglabāšanu.

Ņemot vērā minēto tiesa secina, ka lietā ir pierādīta atbildētājas prettiesiskās darbība, kas konkrētajā gadījumā ir bezdarbība, neveicot dzīvojamās mājas remontu un vaina zaudējumu nodarīšanā.

Tiesa uzskata par nepamatotu atbildētājas norādi uz Civillikuma 1776.pantu, jo lietā nav pierādīts, ka bojātais transportlīdzeklis tika novienots stāvēšanai, pārkāpjot ceļu satiksmes noteikumus.

Lietas materiāliem ir pievienots /Nosaukums /defektācijas akts/remonta izmaksu tāme par transportlīdzeklim nodarīto bojājumu novēršanai nepieciešamo remonta darbu izmaksām 4228,49 EUR apmērā (lietas 34.lp.).

Saskaņā ar lietas materiāliem pievienoto/Nosaukums /valdes locekļa /pers. F/ sniegto informāciju un pievienotajiem fotoattēliem, transportlīdzeklim tika konstatēti sekojoši bojājumi: transportlīdzekļa jums un jumta apšuvums, aizmugurējais stikls, salona apgaismojuma plafons, panelis aiz aizmugurēja sēdekļiem, aizmugurējais kreisais spārns, aizmugurēja kreisā riteņa disks (lietas 125.-137.lapa).

Izvērtējusi prasītājas pievienotos /Nosaukums / veiktos fotoattēlus un atbildētājas pievienotos pašvaldības policijas veiktos fotoattēlus notikumu vietā, tiesa secina, ka tie sakrīt un apstiprina remonta izmaksu tāmē fiksētos transportlīdzekļa bojājumus, līdz ar ko tiesa atbildētāja iebildumus par transportlīdzeklim nodarītiem bojājumiem atzīst par nepamatotiem.

Civillikuma 1770.pants paredz, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Savukārt Civillikuma 1772.pants paredz, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Augstākās tiesas praksē ir attīstījusies un nostabilizējusies būtiska atziņa jautājumā par Civillikuma 1770., 1771. un 1772.pantā definētā jēdziena „zaudējumi" izpratni, secinot, ka tagadējās mantas samazinājums rodas gadījumā, kad ķermeniskai lietai tiek nodarīti bojājumi un tās īpašnieks tā rezultātā cieš zaudējumus, jo bojājumu dēļ attiecīgā lieta ir zaudējusi savas sākotnējās īpašības. Nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums, citiem vārdiem, kādā apmērā lietas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējās mantas samazinājuma veidā *(sk., piemēram, 2013.gada 6.decembra sprieduma lietā Nr.SKC-432/2013 (C04127299) 11.punktu, 2014.gada 8.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKC-18/2014 (C04315308) 8.punktu, 2015.gada 2.jūlija spriedumu lietā Nr.SKC-0058/2015 (C29750009) 6.11.punktu, 2015.gada 30.novembra sprieduma lietā Nr.SKC-2482/2015 (C03020713) 9.punktu, 2016.gada 31.marta sprieduma lietā Nr.SKC-41/2016 (C31446311) 7.1.punktu, 2017.gada 31.marta sprieduma lietā Nr.SKC-118/2017 (C04415011) 5.3.punktu un 2018.gada 12.janvāra sprieduma lietā Nr.SKC-13/2018 (C28487512), ECLI:LV:AT:2018:0112.C28487512.1.S, 7.3.punktu)*.

Zaudējumu atlīdzināšanas mērķis ir pēc iespējas pilnīgāk atjaunot tādu cietušās personas mantas stāvokli, kāds pastāvētu, ja tiesību aizskārums nebūtu noticis. Proti, zaudējumu pilnīgas atlīdzināšanas pamatuzdevums ir novērst cietušā mantisko tiesību aizskāruma radītās negatīvās sekas (*skat. 2018.gada 12.janvāra sprieduma lietā Nr.SKC-13/2018 (C28487512), ECLI:LV:AT:2018:0112.C28487512.1.S, 7.3.punkts)*.

Ņemot vērā minēto tiesa ka nepamatotu atzīst atbildētājas norādi, ka publiski pieejamā portālā www.ss.com līdzīgu transportlīdzekli var iegādāties par mazāku cenu, nekā ir aprēķinātas remonta izmaksas.

Tiesai konkrētajā gadījumā nav pamata apšaubīt cēlušos zaudējumu apmēru un /Nosaukums / tiesības sastādīt defektācijas aktu/remonta izmaksu tāmi, jo no lietas materiāliem nepārprotami izriet, ka transportlīdzeklis pēc negadījuma tika nodots/Nosaukums / remonta darbu veikšanai. Neviens normatīvais akts nenosaka, kam tieši ir tiesības novērtēt transportlīdzeklim nodarītos zaudējumus, turklāt no lietas materiāliem pievienotās publiski pieejamās informācijas par /Nosaukums / izriet, ka tā nodarbojās ar auto remontu, apkopi. Tiesa secina, ka atbildētāja, ceļot iebildumus pret prasītājas norādīto atlīdzināmo zaudējumu apmēru, pierādījumus, kas apliecinātu aprēķinātā zaudējumu apmēra nepareizību vai nepamatotību vai arī radītu pamatotas un objektīvas šaubas attiecībā uz aprēķinātā zaudējumu apmēra pareizību un pamatotību, pretēji Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas prasībām lietas izskatīšanas gaitā nebija iesniegusi. Tiesa uzskata, ka apstāklim, ka /Nosaukums / ir nodokļu parāds, izskatot konkrēto lietu par zaudējumu piedziņu, nav nozīmes.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes, kā lietā nav iesniegti pierādījumi par transportlīdzekļa remontu un prasītājas veiktajiem maksājumiem. Judikatūrā atzīts, ka naudas līdzekļi, kas nepieciešami iepriekšējā mantiskā stāvokļa atjaunošanai, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis cietušā esošās mantas samazinājums, proti, kādā apmērā mantas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējās mantas samazinājuma veidā. Tāpēc apstāklim, vai norādītais stāvoklis reāli ticis atjaunots, cietušajam veicot attiecīgus mantiskus ieguldījumus, nav izšķirošas nozīmes, un tas nevar būt pamats tiesību aizskārēja atbrīvošanai no civiltiesiskās atbildības jeb zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma." (*sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016. gada 7. jūnija spriedums Lietā Nr. C39072411 (SKC-7/2016)*).

Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, tiesa uzskata, ka lietā ir konstatēti visi zaudējumu atlīdzības prasībai nepieciešamie priekšnoteikumi, proti, zaudējumu esība, atbildētājas prettiesiski vainojama rīcība un cēloniskais sakars starp prettiesisku rīcību un zaudējumiem.

Tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējuma piedziņu 1057,11 EUR apmērā no atbildētājas par labu prasītājai ir pamatota un apmierināma pamatojoties uz Civillikuma 1771., 1772., 1775. un 1779.pantu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1756., 1759., 1760.pantu prasītājai ir atzīstamas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no piedzītas summas par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu 158,57 EUR apmērā.

Prasītāja tiesai ir iesniegusi zvērinātas advokātes Jekaterinas Poznanskas rēķinu par kopējo summu 210 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir atlīdzināmi šādos apmēros – izdevumi advokāta palīdzības samaksai – atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz EUR 8500, to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas. Savukārt minētā panta ceturtā daļa nosaka, ka ja prasība izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus, no šā panta pirmajā daļā maksimālā atlīdzības apmēra.

Pamatojoties uz minēto, no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 158,56 EUR apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, 40.panta pirmajai daļai no atbildētājas valsts labā piedzenami ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 2,22 EUR apmērā (lietas 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pantu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

nosprieda:

apmierināt /pers. A/ vienkāršotās procedūras prasību pret /Nosaukums / par naudas piedziņu.

Piedzīt no /Nosaukums /, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, zaudējumus 1057,11 EUR un tiesas izdevumus 158,57 EUR, izdevumus par zvērināta advokāta palīdzības sniegšanu 158,56 EUR, kopā 1374,24 EUR (viens tūkstotis trīs simti septiņdesmit četri *euro* un 24 centi) apmērā.

Parāda samaksa veicama prasītājas norēķinu kontā AS SEB banka, konta/konta numurs/.

Noteikt prasītājas /pers. A/ tiesības saņemt no /Nosaukums / likumiskos 6% no piedzītas summas 1374,24 EUR līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumus.

Piedzīt no /Nosaukums /, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,22 EUR (divi *euro* 22 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami:

Saņēmējs: Tiesu administrācija,

Reģistrācijas Nr.LV90001672316,

Saņēmēja iestāde: Valsts kase,

BIC kods TRELLV22,

konta Nr./konta numurs/.

Maksājuma mērķī jānorāda atsauce uz spriedumu civillietā Nr.C77892822.

Noteikt atbildētājai sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Pilnais spriedums sastādīts 2023.gada 31.martā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.$^{2}$panta noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, 20 (divdesmit) dienu laikā no tā sastādīšanas 2023.gada 31.marta, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Tiesnese K.Kraveca